

Nr 205.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förstärkande av det ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner samt provisorisk löneroglering för tjänstemän vid de ecklesiastika konsistorierna; given Stockholms slott den 5 mars 1920.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikären den för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att dels till förstärkande av det ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner bevilja på *extra stat* för år 1921 ett förslagsanslag, högst 22,280 kronor;

dels medgiva, att provisorisk löneroglering under år 1921 må enligt följande grunder gälla i fråga om notarier och amanuenser vid de ecklesiastika konsistorierna, med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga:

1) Det provisoriska avlöningstillägget utgår med följande belopp för hela året räknat:

a) till notarie vid domkapitel med 2,500 kronor, dock att avlöningstillägget icke må utgå med högre belopp än att detsamma jämte den inkomst, vederbörande på grund av gällande löneroglering åtnjuter av sportler, uppgår till: beträffande notarien vid Visby domkapitel sammanlagt högst 2,500 kronor och beträffande notarie vid annat domkapitel sammanlagt högst 2,700 kronor;

b) till notarien vid Stockholms stads konsistorium med 1,800 kronor;

c) till amanuens vid domkapitlen i Uppsala och Luleå med 1,700 kronor, vid domkapitlen i Linköping, Skara, Strängnäs, Växjö och Lund med 1,500 kronor samt vid domkapitlen i Västerås, Göteborg, Karlstad och Härnösand med 1,000 kronor.

2) Av det provisoriska avlöningstillägget till notarie utgöra två tredjedelar lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar. För amanuens utgår avlöningstillägget i samma ordning som arvodet;

dels ock för bestridande av kostnaderna för omförmälda provisoriska löneroglering anvisa på *extra stat* för år 1921 ett förslagsanslag av 41,000 kronor.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Olof Olsson.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 6 mars 1920.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON,
HOLMQUIST,
OLSSON.

Departementschefen, statsrådet Olsson anförde härefter:

Vid anmälan den 7 januari 1920 av anslagsbehoven under riksstatens för år 1921 åttonde huvudtitel hemställde jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att, i avbidan på proposition angående förstärkande av det ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner, för ändamålet beräkna på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag, högst, å 22,280 kronor. Tillika hemställde jag vid samma tillfälle, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att, i avbidan på proposition angående provisorisk lönerreglering åt tjänstemän vid de ecklesiastika konsistorierna, för ändamålet beräkna på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag av 41,000 kronor. Båda dessa mina framställningar blevo av Kungl. Maj:t bifallna.

Förstärkande av det ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner samt provisorisk lönerreglering för tjänstemän vid de ecklesiastika konsistorierna.

Efter det ärendena numera undergått vederbörlig beredning, tillåter jag mig att ånyo upptaga desamma, och anser jag mig böra behandla dem i ett sammanhang.

Det ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner är från och med år 1913 i riksstaten uppfört med 91,350 kronor. Till förstärkande av detta anslag har under en följd av år anvisats anslag å extra stat. Ursprungligen 2,970 kronor, har det extra anslaget från och med år 1912 utgått med höjt belopp och utgör för år 1920 20,380 kronor. De behov, för vilkas täckande ifrågavarande anslag avsetts, hava blivit i detalj av riksdagen prövade i sammanhang med anslagens beviljande.

De för år 1920 tillgängliga medlen, 111,730 kronor, fördela sig sålunda:

	Kronor	Kronor
6 notarier vid domkapitlen i Uppsala, Växjö, Lund, Göteborg, Härnösand och Luleå, à 4,500 kronor.....	27,000:—	
6 amanuenser vid samma domkapitel, à 1,800 kronor	10,800:—	
5 notarier vid domkapitlen i Linköping, Skara, Strängnäs, Västerås och Karlstad, à 3,800 kronor	19,000:—	
5 amanuenser vid samma domkapitel, à 1,600 kronor	8,000:—	
1 notarie vid domkapitlet i Visby	3,000:—	
Vikariatsersättning, extra biträde, renskrivning m. m. vid sistnämnda domkapitel	500:—	
1 notarie vid Stockholms stads konsistorium.....	2,000:—	
Vikariatsersättning, extra biträde, renskrivning m. m. vid samma konsistorium	500:—	
Ersättning för semestervikariat.....		70,800:—
Ytterligare en amanuens vid domkapitlet i Lund.....		1,441:66
Extra biträden vid domkapitlet i Uppsala.....	3,250:—	3,700:—
» » » » » Linköping	1,000:—	
» » » » » Skara	400:—	
» » » » » Strängnäs	500:—	
» » » » » Västerås	800:—	
» » » » » Växjö	1,300:—	
» » » » » Lund	3,600:—	
» » » » » Göteborg	1,400:—	
» » » » » Karlstad	1,200:—	
» » » » » Härnösand	2,300:—	
» » » » » Luleå	2,400:—	
» » » » » Visby	900:—	
» » » » » Stockholms stads konsistorium	750:—	
		19,800:—
Vaktbetjäning vid domkapitlet i Uppsala	1,250:—	
» » » » » Linköping	865:—	
» » » » » Skara.....	1,200:—	
» » » » » Strängnäs	865:—	
» » » » » Västerås	1,000:—	
» » » » » Växjö	900:—	
» » » » » Lund.....	1,200:—	
» » » » » Göteborg.....	1,100:—	
» » » » » Karlstad	1,000:—	

	Kronor.	Kronor.
Vaktbetjäning vid domkapitlet i Härnösand.....	1,100:—	
» » » » Luleå.....	1,000:—	
» » » » Visby.....	800:—	
» » » » Stockholms stads konsistorium	800:—	13,080:—
Hyra m. m. vid domkapitlet i Luleå.....	1,500:—	
» » » » Visby.....	1,400:—	2,900:—
Odisponerat.....		8:34
		Summa 111,730:—

Rörande tillhandahållande åt vederbörande konsistorier av dem tillkommande för år 1920 tillgängliga medel hava bestämmelser meddelats genom Kungl. Maj:ts brev den 19 juni 1919. I sammanhang därmed föreskrevs, att arvode till hos domkapitel anställt extra biträde icke får överstiga 1,400 kronor med undantag dock för dels det vid domkapitlet i Uppsala anställda biträdet Ester Edquist, som enligt beslut av 1919 års lagtima riksdag uppbär ett arvode av 2,350 kronor, dels ock manliga biträdet vid domkapitlet i Lund F. Malmström, som enligt beslut av 1916 års riksdag åtnjuter ett arvode av 2,000 kronor. Vidare föreskrevs, att av anslaget till extra biträden vid domkapitlet i Växjö skulle till bibliotekarien vid högre allmänna läroverket i Kalmar såsom ersättning för vården av förutvarande domkapitlets i Kalmar äldre arkivalier utgå ett belopp av 50 kronor.

De till notarierna samt de å ordinarie stat uppförda amanuenserna utgående avlöningarna hava under de senaste åren blivit höjda på det sätt, att riksdagen på Kungl. Maj:ts framställningar tillerkänt dessa tjänstemän för vart och ett av åren 1918 och 1919 tillfällig löneförbättring samt för år 1920 provisorisk löneroglering. Till frågan om provisorisk löneroglering jämväl för år 1921 ber jag att senare få återkomma.

Beträffande de vid domkapitlet anställda extra befattningshavarna uttalade dåvarande departementschefen till det vid 1919 års statsverksproposition fogade utdraget av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden den 9 januari 1919, punkten 45, att ifrågavarande tjänstinnehavare med hänsyn till de synnerligen låga arvodesbelopp, som föreslagits för dem, syntes böra komma i åtnjutande av den tillfälliga löneförbättring, som ställts i utsikt för vissa extra befattningshavare i allmänhet inom statsförvaltningen, men att i betraktande av den löneroglering, som förordats för det vid Uppsala domkapitel anställda kvinnliga biträdet Ester Edquist — varigenom hon likställdes med kvinnliga biträden med andra gradens normalavlöning — ifrågavarande biträde, lika litet som andra kvinnliga biträden, borde under år 1920 ifrågakomma till erhållande av omförmälda tillfälliga löneförbättring.

Motionsvis väcktes vid 1919 års lagtima riksdag förslag om delaktighet för, bland andra vid vissa ecklesiastika konsistorier anställda skrivbiträden i den tillfälliga lönereglering under år 1919, som i Kungl. Maj:ts till nämnda riksdag den 14 mars 1919 avlåtna proposition, nr 326, föreslagits för vissa befattningshavare inom den civila statsförvaltningen.

Beträffande detta ävensom ett flertal andra inom riksdagen framställda förslag om utsträckande av den tillfälliga löneregleringen till andra befattningshavare än de i propositionen upptagna uttalade riksdagen i skrivelse den 23 maj 1919, nr 215, att riksdagen icke ansett sig böra biträda dessa förslag, men att riksdagen dock velat framhålla, att en förnyad utredning syntes vara erforderlig beträffande omfattningen av den tillfälliga löneregleringen för år 1920.

I det utlåtande, som statskontoret, på grund av nådig remiss, den 2 december 1919 avgivit över de ecklesiastika konsistoriernas framställningar om anslag till extra biträden och vaktbetjäning m. m. vid konsistorierna för år 1921, har statskontoret — under erinran att den extra personalen hos de ecklesiastika konsistorierna icke är berättigad till den tillfälliga löneförbättring för år 1919, som tillerkänts viss annan extra personal inom den civila statsförvaltningen, samt icke heller delaktig av den tillfälliga löneförbättring respektive provisoriska lönereglering, som för år 1919 och år 1920 beviljats notarier och amanuenser vid konsistorierna — anfört, att enligt statskontorets mening härutinnan borde ske en ändring, så att extra biträden och vaktbetjäning vid domkapitlen och Stockholms stads konsistorium, med ovan nämnt, av dåvarande departementschefen angivet undantag, måtte, om möjligt, redan från och med år 1920 komma i åtnjutande av den tillfälliga löneförbättring, som efter nämnda års ingång kunde vara tillerkänd annan extra personal inom den civila statsförvaltningen.

I nu föreliggande framställningar om anslag till här ifrågavarande ändamål för år 1921 hava domkapitlen i åtskilliga fall anhållit om ökning av de för år 1920 utgående beloppen.

Uppsala dom-
kapitel.

Domkapitlet i *Uppsala* har i skrivelse den 20 augusti 1919 till en början gjort framställning om höjning av den vid domkapitlet anställde amanuensens avlöning. Bemålde amanuens åtnjuter dels å ordinarie stat 1,800 kronor, dels ock för år 1920 provisorisk lönereglering med 1,700 kronor eller tillhoppa 3,500 kronor. Under framhållande bland annat, hurusom domkapitlets arbetsbörda under de senare åren vuxit högst avsevärt, samt att behovet av ytterligare arbetskraft än den domkapitlet nu förfogar över för varje år, som gått, gjort sig gällande med alltjämt större styrka, har domkapitlet, som utgår från att ifrågavarande befattningshavare jäm-

val under år 1921 kommer i åtnjutande av provisorisk löneroglering med 1,700 kronor, hemställt, att den vid domkapitlet anställde, för sin tjänst särskilt lämplige och för konsistorienotariebefattning kompetente amanuensens avlöning måtte från och med år 1921 förhöjas till 4,500 kronor, på det att domkapitlet måtte helt kunna taga hans arbetskraft i anspråk.

Statskontoret har i sitt omförmälda utlåtande hemställt, att fyllnad i arvodet måtte beredas amanuensen vid domkapitlet i Uppsala under år 1921 med 500 kronor.

Då den åsyftade, vid tiden för avgivandet av domkapitlets yttrande därstädes anställde amanuensen numera, enligt vad jag har mig bekant, lämnat sin anställning hos domkapitlet, finner jag anledning saknas att med anledning av domkapitlets ifrågavarande framställning vidtaga någon åtgärd.

Departement-
schefen.

Domkapitlet i Uppsala hemställer vidare om höjning av arvodet till ett vid domkapitlet anställt extra biträde, som för närvarande åtnjuter ett arvode av 900 kronor, varav 100 kronor av 1919 års lagtima riksdag beviljades i arvodesförhöjning. Domkapitlet föreslår nu en ökning av arvodet med 500 kronor samt anför till stöd härför:

Extra bi-
träden.

Då domkapitlet på grund av de alltjämt ökade göromålen av detta biträde måste kräva en arbetstid av 5 å 6 timmar dagligen, av vilka 5 timmar på förmiddagen, därvid det åligger biträdet att icke blott verkställa all renskrift utan även biträda med den omfattande räkenskapsföringen samt en del andra expeditionsgöromål, anser domkapitlet även den senast beviljade arvodesförhöjningen alldeles otillräcklig. En maskinskriverska i privat tjänst erhåller vida bättre löneförmåner; och torde det vid prövning av denna fråga även böra beaktas, att omförmälda biträde på grund av tjänstgöringstidens längd icke kan förskaffa sig någon biförtjänst till nämnvärt belopp samt att ett arvode av endast 75 kronor i månaden under nuvarande förhållanden icke kan bereda anständig bärgning. Då en arvodesförhöjning sålunda enligt domkapitlets förmenande är av behovet oavvisligen påkallad samt domkapitlet anser ett belopp av 500 kronor erforderligt, får domkapitlet anhålla om ett med nämnda belopp förhöjt anslag.

I sitt förberörda utlåtande har statskontoret — under uttalande att statskontorets yttrande angående avlöning under år 1921 åt de extra befattningshavarna vid de ecklesiastiska konsistorierna avgåves under den förutsättningen, att åt dem komme att för sagda år beredas antingen samma tillfälliga löneförbättring som åt annan extra personal inom statsförvaltningen eller ock annan motsvarande löneförbättring — beträffande domkapitlets i Uppsala nyssberörda framställning om höjning av arvodet åt ett extra biträde hos domkapitlet anført:

Statskontoret, som på grund av vad domkapitlet upplyst rörande omfattningen och arten av de nämnda biträde åliggande göromål visserligen finner behovet av av-

löningsförbättring styrkt, anser sig dock icke böra förorda höjning i det till ifrågasvarande biträde utgående arvode med högre belopp än 300 kronor, genom vilken höjning meranämnda biträde skulle komma i åtnjutande av samma årsarvode, som av 1919 års lagtima riksdag tillerkänts de kvinnliga biträdena vid domkapitelsexpeditionerna i Lund och Karlstad, eller 1,200 kronor.

Departementsschefen.

En jämförelse mellan de uppgifter, som lämnats rörande ifrågasvarande biträde vid domkapitelsexpeditionen i Uppsala åliggande tjänstgöring, och de upplysningar, som av förberörda statsrådsprotokoll för den 9 januari 1919, punkten 45 (sid. 157 och 162) inhämtas rörande den tjänstgöring, som bestrides av de utav statskontoret åsyftade biträdena hos domkapitlen i Lund och Karlstad, synes mig motivera en höjning av arvodet åt förstnämnda biträde till samma belopp, 1,200, som tillerkänts de senare.

Domkapitlet i Skara.

Domkapitlet i *Skara* har i skrivelse den 20 augusti 1919, under förutsättning att dyrtidstillägg till befattningshavare i statens tjänst icke komme att utgå under år 1921, gjort framställning om höjning av domkapitlets anslag till extra biträden från 400 kronor till 600 kronor.

Till berörda framställning säger sig statskontoret sakna anledning att förorda bifall, enär nämnda av domkapitlet ifrågasatta eventualitet näppeligen torde komma att inträffa, utan att kompenstation i en eller annan form beredes vederbörande befattningshavare.

Jag delar statskontorets uppfattning härutinnan.

Växjö domkapitel.

I skrivelse den 20 augusti 1919 hemställer domkapitlet i *Växjö* om höjning av domkapitlets anslag till extra biträden från 1,300 kronor med 100 kronor till 1,400 kronor.

Domkapitlets hemställan, som icke föranlett någon erinran från statskontorets sida, finner jag mig böra förorda.

Lunds domkapitel.

Domkapitlet i *Lund* har i skrivelse den 20 augusti 1919 hemställt om en provisorisk reglering av det förenämnda hos domkapitlet anställda manliga extra biträdet Fredrik Malmströms avlöning och i sådant avseende föreslagit en höjning av hans arvode från 2,000 kronor till 3,300 kronor. Domkapitlets framställning har föranletts av en utav Malmström hos domkapitlet gjord framställning, däri denne till stöd för en dylik arvodesförhöjning dels framhållit bland annat arten och omfattningen av den honom åliggande tjänstgöringen, som ej medgäve honom innehava någon stadigvarande bisyssla, ävensom att han för att kunna försörja sin av hustru och fyra minderåriga barn bestående familj måst skuldsätta sig, dels ock redogjort för det yttrande och förslag, som den av Kungl. Maj:t den 13 november 1914 tillsatta kommittén för verkställande av förnyad utredning

av frågan om de kyrkliga konsistoriernas omorganisation avgivit rörande de avlöningsförmåner, som borde tillkomma Malmström. I fråga härom yttrar kommittén i sitt huvudbetänkande angående stiftsstyrelsernas organisation, band 1, sid. 228:

I detta sammanhang torde böra erinras om att vid domkapitlet i Lund för närvarande finnes ett manligt extra biträde med fastare anställning. Nämnede befattningshavare, Fredrik Malmström, vilken, född år 1872, enligt domkapitlets uppgift varit anställd vid domkapitlets expedition alltsedan år 1893 och där utfört dels rena skrivgöromål, dels ock en mängd andra vid expeditionen förekommande göromål, vilka kräva både noggrannhet och insikter, uppbar under en följd av år ett årligt arvode av 1,200 kronor. Sedermera har hans arvode höjts, enligt beslut av 1912 års riksdag från och med år 1913 till 1,600 kronor och efter beslut av 1916 års riksdag från och med år 1917 till 2,000 kronor. Då avlöningen å den biträdesbefattning av andra lönegraden, som kommittén föreslagit vid domkapitlet i Lund, skulle komma att understiga det arvode Malmström nu uppbar, kan uppenbarligen icke förutsättas, att han skulle utses till innehavare av densamma. Å andra sidan torde det lika litet kunna ifrågakomma, att Malmström, som under så lång tid och enligt domkapitlets gjorda uttalande på ett synnerligen förtjänstfullt sätt tjänstgjort hos domkapitlet, icke skulle vid en reglering av tjänsterna vid domkapitlet erhålla ordinarie anställning med därmed förenade förmåner. Saken torde, i analogi med vad eljest i liknande fall ägt rum, böra så ordnas, att dels å domkapitlets ordinarie stat upptöres den förutnämnda kvinnliga biträdesbefattningen av andra graden, dels ock å övergångsstat upptöres en avlöning för Malmström till skäligt belopp. Den kvinnliga biträdesbefattningen skulle givetvis ej tillsättas, så länge Malmström kvarstode vid sin befattning. Såsom skälig avlöning för Malmström vill kommittén föreslå den för landskanslist och landskontorist numera fastställda avlöningen, nämligen lön 1,500 kronor och tjänstgöringspenningar 900 kronor, tillhoppa 2,400 kronor, jämte tre ålderstillägg å vardera 400 kronor. Såväl med hänsyn till föregående utbildning som arbetsuppgifter torde Malmström närmast vara att jämföra med sagda tjänstemän, och någon annan reglerad lönetyp än den nämnda synes icke finnas, som kan anses i förevarande fall tillämplig.

Till stöd för ovanberörda av Malmström föreslagna och av domkapitlet förordade arvodesförhöjning anför domkapitlet:

De skäl och omständigheter, som Malmström anfört och åberopat till stöd för en sådan mera avsevärd höjning, finner domkapitlet vara i hög grad talande och bevekande. Domkapitelskommitténs av honom refererade förslag om samma avlöning åt honom som den numera för landskanslist och landskontorist fastställda synes vara efter förhållandena väl avvägt, då han ju med hänsyn till såväl föregående utbildning som arbetsuppgifter torde närmast vara att jämföra med sagda tjänstemän. Som det emellertid ej är att förmoda, att detta kommitténs förslag må kunna realiseras förr än i sammanhang med en eventuell omorganisation av domkapitlet och deras expeditioner och ovisst är, när en sådan kan komma till stånd, förefaller det domkapitlet högst nödvändigt att nu söka åstadkomma en provisorisk reglering av Malmströms avlöning genom en efter tidens krav avpassad förhöjning av densamma. Det torde då härvid, såsom Malmström själv framhållit, vara uppenbart att för en person i hans ställning med hustru och fyra barn att försörja det nu utgående arvodet å 2,000 kronor, även

om härtill kommer dyrtidstillägg, icke kan under nutida förhållanden räcka till för hans och familjens anständiga bärning, helst som hans arbetstid å expeditionen, uppgående i geromsnitt till minst åtta timmar dagligen, ej medger honom att inneha någon stadigvarande bisyssla. På grund härav vill domkapitlet, vitsordande till alla delar Malmströms i ansökningen lämnade uppgifter, ävensom att han under den långa tid, han i egenskap av extra biträde tjänstgjort å domkapitlets expedition, med osvikligt nit och intresse samt på ett synnerligt förtjänstfullt sätt utfört de honom åliggande göromål, på det varmaste förorda, att den av honom begärda arvodestillökningen av 1,300 kronor måtte honom beredas från och med år 1921.

Beträffande den för Malmström föreslagna arvodesförhöjningen yttrar statskontoret:

Ehuruval de av domkapitlet till stöd för berörda förslag anförda omständigheter synas tala för höjning i viss mån av det till Malmström utgående arvodet, anser sig dock statskontoret icke böra tillstyrka arvodesökning med högre belopp än 500 kronor, och tillåter sig statskontoret att såsom skäl för denna sin ståndpunkt erinra om sitt gjorda uttalande angående önskvärdheten av att den vid de ecklesiastika konsistorierna anställda extra personal måtte komma i åtnjutande av den tillfälliga löneförbättring, som efter ingången av år 1920 kan varda annan personal inom den civila statsförvaltningen beredd, ävensom om det förhållandet, att efter all sannolikhet dyrtidstillägg kommer att utgå till befattningshavare i statens tjänst jämväl under år 1921.

Departement-
schefen.

Arten och omfattningen av den tjänstgöring Malmström bestrider hos domkapitlet ävensom de synnerligen vackra vitsord han erhållit för sin långa tjänstgöring därstädes berättiga givetvis till en höjning av det till honom nu utgående arvodet. Beträffande storleken av den arvodesförhöjning, som ansetts böra tillkomma Malmström, hava olika meningar gjort sig gällande. Förenämnda kommitté, den s. k. domkapitelskommittén, som ansett Malmström med hänsyn till såväl föregående utbildning — han har åtnjutit undervisning vid högre allmänt läroverk samt genomgått bokhållerikurs och handelsskola m. m. — som arbetsuppgifter vara närmast att jämföra med landskanslist och landskontorist, har såsom skälig avlöning för honom föreslagit samma avlöningsförmåner, som tillkomma bemälda landsstatstjänstemän, d. v. s. med inräknande av tre ålderstillägg 3,600 kronor. Vad dessa tjänstemän angår är att märka, att de redan för år 1919 tillerkänts tillfällig löneförbättring. Statskontoret har för sin del, utgående från att tillfällig löneförbättring kommer att tillerkännas den extra personalen vid de ecklesiastika konsistorierna, ansett sig icke böra tillstyrka arvodesförhöjning till Malmström med högre belopp än 500 kronor, under det att domkapitlet i Lund föreslagit en ökning av hans arvode med 1,300 kronor. För egen del har jag efter prövning av föreliggande omständigheter ansett vägande skäl tala för att icke begränsa arvodesökningen åt Malmström till det av statskontoret tillstyrkta beloppet, 500

kronor, utan vill jag, jämväl utgående från att tillfällig löneförbättring kommer att utgå till extra befattningshavare vid de ecklesiastika konsistorierna, föreslå, att hans arvode höjes från 2,000 kronor med 1,000 kronor till 3,000 kronor.

Domkapitlet i *Göteborg* har i skrivelse den 13 augusti 1919 framhållit önskvärdheten av att det å domkapitlets expedition anställda extra biträdet måtte från och med år 1921 beredas ordinarie anställning vid sagda expedition.

Göteborgs
domkapitel.

Enär ett bifall härtill skulle innebära ett föregripande av en blivande lönereglering för de ecklesiastika konsistorierna, säger sig statskontoret icke kunna förorda en sådan åtgärd.

Domkapitlets framställning torde icke böra föranleda någon åtgärd.

För domkapitlet i *Härnösand* utgår för närvarande till extra biträden ett belopp av 2,300 kronor.

Härnösands
domkapitel.

I skrivelse den 25 augusti 1919 har nu domkapitlet — under erinran att av nämnda anslag ett belopp av 1,400 kronor användes till avlönande av ett permanent extra biträde vid expeditionen samt återstoden till avlönande dels av en särskild räkenskapsförare, dels ock av skrivbiträden av mera tillfällig art — hemställt om höjning av det stadigvarande biträdets avlöning med 800 kronor till 2,200 kronor samt i sådant avseende anfört:

Den nuvarande innehavaren av befattningen såsom permanent biträde fröken Anna Blomberg har i sin nämnda egenskap varit anställd alltsedan den 1 april 1904. Till följd därav att under de senaste åren arbetsbördan för såväl notarien som amanuensen i avsevärd grad ökats bland annat genom tillämpningen av de nya prästlöneregleringslagarna samt ecklesiastika boställsordningen och förordningen angående utarrendering av prästerskapets löneboställen, har allt större krav måst ställas på det permanenta biträdet. Sålunda har fröken Blomberg under de senaste åren fullt självständigt fört domkapitlets diarium och dess omfattande register jämte åtskilliga liggare ävensom uppsatt en del skrivelser. Därjämte har fröken Blomberg på egen hand utfört erforderliga arkivforskningar samt biträtt vid andra å expeditionen förekommande göromål. Fröken Blomberg, vilkens arbetstid utgör omkring sex timmar dagligen, har vid fullgörandet av sina åligganden ådagalagt utmärkt både nit och skicklighet samt en osviklig pålitlighet och plikttrohet. Då fröken Blomberg till följd av sitt arbetes omfattning näppeligen kan likställas med de extra biträden, som i allmänhet äro anställda vid domkapitlens expeditioner, anser domkapitlet, att hon i avlöningshänseende bör intaga en särställning i förhållande till dessa. Det synes därvid domkapitlet rättvist, att fröken Blomberg i nämnda hänseende jämställas med ordinarie kvinnligt biträde av andra graden i statens tjänst och att hon således må i arvode bekomma vad ett dylikt biträde erhåller i begynnelseavlönning eller 1,800 kronor ävensom, med hänsyn till hennes långa tjänstgöring, två ålderstillägg, vardera å 200 kronor.

Vidkommande denna framställning yttrar statskontoret:

Domkapitlets framställning om ökning av det till biträdet Anna Blomberg utgående årsarvodet kunde statskontoret för sin del icke förorda av skäl, som av statskontoret anförts i fråga om Lunds domkapitels hemtällan angående arvodesförhöjning för biträdet Malmström, samt på den grund att ett bifall till domkapitlets i Härnösand förevarande framställning skulle innebära ett avsteg från den beträffande extra biträden vid de ecklesiastiska konsistorierna år efter annat, senast genom Kungl. Maj:ts brev den 19 juni 1919, meddelade bestämmelsen, att arvode till dylikt biträde icke finge — med undantag för kvinnliga biträdet vid domkapitlet i Uppsala Ester Edquist och manliga biträdet vid Lunds domkapitel Malmström — överstiga 1,400 kronor för år, ett avsteg för vilket enligt statskontorets mening tillräckliga skäl icke av domkapitlet anförts.

Departementschefen.

I likhet med statskontoret finner jag icke tillräckliga skäl föreligga för att i detta fall undantag skulle göras från gällande bestämmelse rörande det högsta arvodesbelopp, som må tillkomma extra biträde hos domkapitel.

Luleå domkapitel.

För avlönande av extra biträden under år 1920 har till domkapitlets i Luleå förfogande ställts ett belopp av 2,400 kronor.

Domkapitlet begär nu i skrivelse den 3 september 1918 en höjning av sagda belopp med 500 kronor samt anför till stöd härför:

Av berörda belopp å 2,400 kronor hade, att döma av propositionen till riksdagen i ämnet, 1,400 kronor avsetts för avlönande av det fast anställda skrivbiträdet, 500 kronor för möjliggörande huvudsakligen av anlåtande av hjälp vid skötseln av det betungande penningväsendet samt 500 kronor till avlönande av extra arbetskrafter i övrigt. Med erinran om svårigheten att nu så långt i förväg göra något bestämt uttalande om behovet härutinnan, såsom det kunde komma att framträda under år 1921, ansåge sig domkapitlet emellertid med hänsyn därtill att erfarenheten visat, att arbetet å expeditionen ej medbinnes med nu tillgängliga arbetskrafter, böra göra gällande, att en förstärkning måste ske av det sistnämnda anslaget och denna fastställas till en fördubbling av anslagsdelen, varigenom totalanslaget för avlönande av extra biträden skulle komma att förhöjas till 2,900 kronor.

Departementschefen.

I likhet med vad statskontoret för sin del uttalat, finner jag Luleå domkapitels hemtällan om ökning av dess anslag till extra biträden från 2,400 kronor till 2,900 kronor eller med 500 kronor förtjänt av bifall.

Vaktbetjäning.

Beträffande avlöningen till den vid domkapitlen anställda vaktbetjäning hava framställningar om avlöningsförhöjning för denna personal gjorts av ett flertal domkapitel till växlande belopp.

För den vid domkapitlet i Uppsala anställde vaktmästaren, vilkens avlöning utgör 1,250 kronor, föreslås antingen en arvodesförhöjning å 300 kronor eller kontant ersättning för bostad och vedbrand med sagda belopp. Domkapitlet i Skara anhåller om höjning av domkapitelsvaktmästarens

avlöning från 1,200 kronor till 1,500 kronor, under förutsättning att nuvarande dyrtidstillägg icke komma att utgå eller ny lönereglering att inträda. Beträffande vaktmästaren vid domkapitelsexpeditionen i *Strängnäs*, vilken åtnjuter av statsmedel 865 kronor samt från domkyrkan dels kontant 235 kronor, dels två famnar ved in natura, anhåller domkapitlet, under förutsättning av nämnda från domkyrkan utgående avlöningsbidrags upphörande, att vaktmästaren måtte av statsmedel bekomma 1,200 kronor. Domkapitlet i *Växjö* hemställer om en höjning av vaktmästarens avlöning från 900 kronor till 1,000 kronor. För den vid domkapitlets i *Lund* expedition anställde vaktmästaren, vilkens arvode utgör 1,200 kronor, begäres antingen en arvodesförhöjning av 300 kronor eller ock ett personligt löntillägg å samma belopp. Domkapitlet i *Göteborg* har framhållit önskvärdheten av att dess vaktmästare beredes ordinarie anställning ävensom hemställt, att, under förutsättning att en av statens vaktmästarförening gjord framställning om löneförhöjning föranleder proposition till 1920 års riksdag, Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för beredande av löneförhöjning åt vaktmästaren hos domkapitlet i *Göteborg*. Domkapitlet i *Karlstad* föreslår för sin vaktmästare, som av statsmedel åtnjuter ett arvode av 1,000 kronor, en ökning av sagda belopp med 400 kronor. Å den till vaktmästaren vid domkapitlet i *Härnösand* av statsmedel utgående avlöningen, 1,100 kronor, begäres en höjning av 100 kronor. Slutligen hemställer domkapitlet i *Luleå*, att, i avvaktan på fastställelse av ny löne- och anslagsstat för de ecklesiastika konsistorierna, Kungl. Maj:t måtte antingen träffa anstalter för beredande av nödig löneförbättring åt vid domkapitlet anställda vaktmästare i allmänhet eller, därest så icke ansåges böra ske, bereda den hos domkapitlet i *Luleå* anställda vaktmästaren en från 1,000 kronor till 1,400 kronor förhöjd kontant avlöning.

I anledning av omförmälda framställningar om höjning av vissa domkapitelsvaktmästares avlöningsförmåner yttrar statskontoret, att kommittén för verkställande av förnyad utredning av frågan om de kyrkliga konsistoriernas omorganisation i sitt förenämnda betänkande angående stiftstyrelsernas organisation — med eventuellt undantag för vaktmästarbiträdet hos Stockholms stads konsistorium — föreslagit, att de vid nämnda styrelser anställda vaktmästare skulle i avlöningshänseende likställas med länsstyrelsernas vaktmästare. För att icke föregripa, yttrar statskontoret vidare, ett eventuellt genomförande av den av nämnda kommitté föreslagna eller annan blivande lönereglering för de ecklesiastika konsistorierna och då statskontoret hyser den uppfattningen, att sagda konsistoriers vaktbetjäning bör komma i åtnjutande av den tillfälliga löneförbättring, som efter ingången av år 1920 kan varda tillerkänd annan personal inom den civila

statsförvaltningen, har statskontoret funnit sig böra avstyrka samtliga nu föreliggande framställningar om avlöningsförhöjning för bemälda vaktbetjäning.

Departementschefen.

Från den ståndpunkt, statskontoret intagit till frågan om höjning av vissa domkapitels vaktmästares arvoden, har jag ansett mig icke böra avvika.

I enlighet med vad av mig i det föregående förordats skulle för år 1921 här ifrågakommande kostnader för domkapitlens expeditioner så beräknas, att utöver det för år 1920 utgående beloppet, 111,730 kronor, skulle tillkomma följande anslagsposter: till extra biträden, vid domkapitlet i Uppsala 300 kronor, vid domkapitlet i Växjö 100 kronor, vid domkapitlet i Lund 1,000 kronor samt vid domkapitlet i Luleå 500 kronor eller tillhopa 1,900 kronor. Det sammanlagda kostnadsbeloppet för år 1921 skulle alltså uppgå till 113,630 kronor. Då det ordinarie anslaget utgör 91,350 kronor, skulle sålunda på extra stat för år 1921 erfordras ett belopp av 22,280 kronor.

Tillfällig löneförbättring.

I likhet med vad statskontoret med styrka framhållit, vill även jag framhålla önskvärdheten av att extra biträden och vaktbetjäning vid de ecklesiastiska konsistorierna, med hänsyn till de i allmänhet låga arvodesbelopp de åtnjuta, från och med år 1920 bliva delaktiga av den tillfälliga löneförbättring, som kan komma att tillerkännas annan extra personal inom den civila statsförvaltningen. Såsom redan uttalats till meranämnda statsrådsprotokoll den 9 januari 1919 torde med hänsyn till den lönereglering, som beretts biträdet vid domkapitlet i Uppsala Ester Edquist, nämnda biträde icke böra ifrågakomma till erhållande av omförmälda tillfälliga löneförbättring.

Provisorisk löne- reglering för tjänstemän vid de ecklesiastiska konsistorierna.

Jag vill till sist med några ord beröra frågan om provisorisk löne- reglering åt tjänstemän vid de ecklesiastiska konsistorierna. Såsom jag i början av mitt anförande erinrade, har dylik löne- reglering kommit till stånd enligt vissa av riksdagen godkända grunder för notarierna och för de å ordinarie stat uppförda amanuenserna vid konsistorierna. Kungörelse i ämnet är utfärdad den 31 oktober 1919 (nr 670). Uppenbarligen bör de sålunda reglerade lönerna fortfarande under år 1921 bibehållas; någon ändring i hittillsvarande grunder synes icke böra ifrågakomma. De härav betingade kostnaderna uppgå till 41,000 kronor eller alltså enahanda belopp, som för ändamålet av riksdagen beviljats för år 1920.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att

dels till förstärkande av det ordinarie anslaget till domkapitlens expeditioner bevilja på *extra stat* för år 1921 ett förslagsanslag, högst 22,280 kronor;

dels medgiva, att provisorisk lönereglering under år 1921 må enligt följande grunder gälla i fråga om notarier och amanuenser vid de ecklesiastika konsistorierna, med rätt för Kungl. Maj:t att utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av dessa grunder må befinnas erforderliga:

1) Det provisoriska avlöningstillägget utgår med följande belopp för hela året räknat:

a) till notarie vid domkapitel med 2,500 kronor, dock att avlöningstillägget icke må utgå med högre belopp än att detsamma jämte den inkomst, vederbörande på grund av gällande lönereglering åtnjuter av sportler, uppgår till: beträffande notarien vid Visby domkapitel sammanlagt högst 2,500 kronor och beträffande notarie vid annat domkapitel sammanlagt högst 2,700 kronor;

b) till notarien vid Stockholms stads konsistorium med 1,800 kronor;

c) till amanuens vid domkapitlen i Uppsala och Luleå med 1,700 kronor, vid domkapitlen i Linköping, Skara, Strängnäs, Växjö och Lund med 1,500 kronor samt vid domkapitlen i Västerås, Göteborg, Karlstad och Härnösand med 1,000 kronor.

2) Av det provisoriska avlöningstillägget till notarie utgöra två tredjedelar lön och en tredjedel tjänstgöringspenningar. För amanuens utgår avlöningstillägget i samma ordning som arvodet;

dels ock för bestridande av kostnaderna för omfördälda provisoriska lönereglering anvisa på *extra stat* för år 1921 ett förslagsanslag av 41,000 kronor.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen blev av Hans Maj:t Konungen bifallen; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Gösta Neuendorff.